

Схема на оценяването на теста, 12 клас, Републиканска олимпиада 2023

№ П /п	Тестови задачи	Предполагаеми отговори	Схема на оценяването
1.	<p>Отговорете с ДА или НЕ, като заградите съответното кръгче.</p> <p>Според текста:</p>	<p>А. Да Г. Не</p> <p>Б. Не Д. Да</p> <p>В. Не Е. Не</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5/6 по 1 точка за всеки един правилен отговор.</p>
2.	<p>Тълкувайте значението на дадените изрази от текста с едно изречение или синонимен израз:</p>	<p>А. гледа <u>разголените им души</u> – Погледът му е толкова проникателен, че събеседниците му разбират, че няма смисъл да крият нещо, защото той вижда самите им мисли- както лъжата и лукавството, така и добрите им намерения.</p> <p>Б. малцина <u>можели да издържат целия огън на неговия поглед.</u></p> <p>Неговият поглед е страстен, пламенен, проникателен и внимателен, той прониква в самата душа, разбиращ, внушаващ и задължаващ.</p> <p>Само тези издържат неговия поглед, които са наистина силни личности, готови да се борят, свободни от страх и раболепство, от лъжа и лукавство.</p> <p>В. <u>безстрастна изповед</u> – честно, откровено и обективно признание на грешни постъпки, искрено споделяне на мислите и чувствата</p> <p>Г. <u>мъката и неприятностите му остават грижливо забулени за очите на околните</u> – той не натоварва другите с личните си проблеми, а внимателно ги крие</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5 по 1 точка за всяко правилно тълкуване на израза.</p> <p>L/0/1/2/3/4/5 по 1 точка за всяко добро формулиране на смисъла.</p> <p>L/0/1/2/3/4/5 по 1 точка за всяко едно вярно тълкувано изречение/израз написано без правописни и пунктуационни грешки.</p>

		Д. свенлив и чувствителен младеж – скромн, деликатен, изпълнен със съчувствие, състрадателен млад човек	
3.	Заградете буквата на верния отговор. Към кой тип се отнася текстът?	А. повествование и описание	L/0/1 1 точка за верен отговор.
4.	Озаглавете текста, като назовете темата му.	Образът на българската свобода Легендата Васил Левски <i>варианти</i>	L/0/1/2 2 точки , ако заглавието отразява темата на текста. 1 точка , ако текстът е озаглавен по името на героя.
5.	Резюмирайте с 2-4 изречения информацията от текста защо Левски става легенда още приживе.		L/0/1 1 точка за умение да обобщава. L/0/1 1 точка за добре свързан и логично построен текст. L/0/1 1 точка за добре формулирани мисли. L/0/1 1 точка , ако няма правописни грешки. L/0/1 1 точка , ако няма пунктуационни грешки.
6.	Коментирайте с 2-3 изречения смисъла на изречението от текста. «...той е Апостолът и ден след ден той раздава от своята вяра, от своята жар, от своята радост на всеки, с когото се срещне...»		L/0/1 1 точка за четливо формулирана лична оценка и адекватен коментар. L/0/1 1 точка за аргументирано мнение. L/0/1 1 точка за добре свързан и логично структуриран микротекст. L/0/1 1 точка за добре формулиран отговор. L/0/1

			1 точка , ако няма граматични, правописни и пунктуационни грешки.
7.	Характеризирайте с 3–5 изречения Васил Левски, като назовете и аргументирате 3 негови черти, акцентирани в текста.	Силна личност Родолюбец Честен Мускули на атлет и очи на магьосник Самотник, който се самораздава (варианти)	L/0/2/3/4 4 точки за пълна и точна характеристика, назовават се и се аргументират не по-малко от 3 черти. 3 точки , ако назовават се не по-малко от 3 черти, но не се аргументират/или се назовават и се аргументират по-малко от 3 черти. 2 точки , ако не е анализ, а само преразказ по текста, то ест не се формулират характерните черти. L/0/1 1 точка за добре изграден текст. L/0/1 1 точка за добре свързан текст. L/0/1 1 точка , ако няма правописни грешки L/0/1 1 точка , ако пунктуационните грешки не са повече от 1.
8.	Формулирайте с едно изречение и запишете основната мисъл на текста.	Той завладява мислите и въображението на народа си, както никой преди или след него: той става легенда. <i>варианти</i>	L/0/1 1 точка , ако основната мисъл е формулирана вярно и точно. L/0/1 1 точка за добре свързано и логично изградено изречение. L/0/1 1 точка за оригинална формулировка.
9.	Открийте в текста и запишете: 2 сравнения, 3 метафори и 3 епитета	Сравнения: лъчист и сгряващ като слънце, жизнен и възпламеняващ като огън. Метафори: огън на неговия поглед, паст на смъртта,	L/0/1/2 L/0/1/2/3 L/0/1/2/3

		<p>разголените им души, запалвали сърцата доверието на хората тежало неприятностите му остават грижливо забулени Епитети: вдъхновяваща титла, живото въплъщение, безстрастна изповед, невидими лъчи, желан гост, легендарна смелост, свенлив и чувствителен младеж <i>варианти</i></p>	<p>по 1 точка за всеки верен пример на троп.</p>
<p>10.</p>	<p>Съставете и запишете 3 изречения, като употребите думата „ЧИСТ” в различни значения.</p>	<p>В изреченията да е употребена думата „ЧИСТ” в различните й значения</p> <p>Например:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Които не е изцапан, не е мръсен. <i>Чиста блуза. Чиста вода.</i> 2. Който поддържа чистота. <i>Чисти хора.</i> 3. Който има свободна, незаета, ненакърнена повърхност. <i>Чисто небе. Чиста страница.</i> 4. Който не съдържа примеси. <i>Чисто злато. Чист въздух.</i> 5. Ясен, отчетлив, правилен. <i>Чист звук. Чиста реч.</i> 6. За печалба – който остава, като се приспаднат разходите. <i>Чист доход.</i> 7. Прен. Високонравствен, непокуварен, непорочен. <i>Чисто дете. Чист поглед. С чиста съвест.</i> <ul style="list-style-type: none"> • Вземам/взема за чиста монета. — <i>Приемам лъжа, измама за истина.</i> • Не му е чиста работата. — <i>Занимава се с нечестни, непочтени дела.</i> • Пътят е чист. — <i>Без пречки може да се продължи движение или работа.</i> • С чисто чело. — <i>Откровено,</i> 	<p>L/0/1/2/3 по 1 точка за всяко едно значение. L/0/1/2/3 по 1 точка за всяко добре формулирано и правилно построено изречение (при условие, че представлява отделно значение на думата). L/0/1/2/3 по 1 точка за всяко изречение без правописни и пунктуационни грешки.</p>

		<p><i>честно.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Чист понеделник. — Понеделник след Сирни заговезни. • Чиста работа. — <i>Много добре свършено дело.</i> • Чисти ръце (имама). — <i>Не присвоявам, не крада, не се занимавам с нечестни сделки, не вземам подкупи.</i> • Чиста порода. — <i>Порода, в която няма следи от смесване с други породи.</i> • Чиста случайност. — <i>Истинска случайност, която не е подготвена.</i> • Чисто изкуство. — <i>Изкуство за самото изкуство.</i> <p><i>Варианти</i></p>	
11.	<p>Запишете следните съществителни: сърце, бунтовник, око, герой, огън, магьосник</p> <p>А. в множествено число</p> <p>Б. в съчетание с числителното 2 (като го запишеш с букви)</p>	<p>А. сърца, бунтовници, очи, герои, огньовете, магьосници</p> <p>Б. две сърца, двама бунтовници, две очи, двама герои, два огъня, двама магьосници</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5 /6 по 1 точка за всяка вярна форма.</p> <p>L/0/1/2/3/4/5/6 по 1 точка за всяка вярна форма.</p>
12.	<p>Заградете верния отговор:</p> <p>В това изречение са употребени следните глаголни времена:</p>	<p>Г. минало предварително, бъдеще, минало неопределено, сегашно</p>	<p>L/0/1/4 4 точки, ако е избран отговор Г. 1 точка, ако е избран отговор Б или В.</p>
13.	<p>Трансформирайте този откъс в преизказно наклонение и го запишете.</p>	<p>Той завладял /завладявал мислите и въображението на народа си, както никой преди или след него. Той навлязъл/навлизал в нощта на народните страдания – лъчист и сгряващ като слънце, жизнен и възпламеняващ като огън. Левски много бързо приживе се превърнал в легенда. За един народ, който всеки ден</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5 по 1 точка за всеки вярно трансформира н глагол.</p>

		създавал песни за действителни и въображаеми герои, Левски се оказал безрезервно приемлив вожд.	
14.	Трансформирайте и запишете фрагмента без да използвате пряка реч:	Левски се обърна учтиво към българския поп, който е дошъл да чуе неговата изповед и да му даде светото причастие, и го помоли за едно нещо: като пита някой за Дякона Левски, по път да му казва, че той, Дяконът, за българска свобода загина. <i>варианти</i>	L/0/1 1 точка за логично и добре свързан текст с подходящи думи за свързване. L/0/1 1 точка за добре и пълно предадено съдържанието на откъса в непряка реч. L/0/1/2 за правилно трансформиранияте глаголни форми. L/0/1 1 точка за правилна употреба на местоимения. L/0/1 1 точка за отсъствие на правописни и граматични грешки. L/0/1 1 точка за отсъствие на пунктуационни грешки.
15.	Прочетете изречението и запишете верните твърдения от дадените в скобите:	сложно смесено изречение 4 прости изречения	L/0/1 1 точка за верен отговор. L/0/1 1 точка за верен отговор.
16.	Препишете текста, като отстраните правописните и граматичните грешки в него.	Много от съвремен <u>н</u> ниците на Васил Левски говорят за силата на неговата <u>личност</u> и завладяващите му качества. Според Каравелов „този човек умее не само да научи простият народ на ум и разум, но и да накара да го обичат и слушат...», той е способен да разбуди и най-бездушния, сраснал се <u>със</u> земята селянин и да раз <u>п</u> али огън в страхливите души.	L/0-9 по 1 точка за всяка поправена грешка. L/0/1 1 точка , ако няма допълнително направени грешки.

17.	Запишете 3 творби от Българската литература, посветени на Васил Левски, като посочите и авторите на тези произведения.	<p>«Обесването на Васил Левски» Христо Ботев</p> <p>«Левски» Иван Вазов</p> <p>«Апостолът в премеждие» Иван Вазов</p> <p>«Нашият химн» Нико Стоянов</p> <p><i>варианти</i></p>	<p>L/0/1/2/3 по 1 точка за всяко подходящо заглавие.</p> <p>L/0/1/2/3 по 1 точка за всеки вярно назован автор.</p>
18.	Свържете със стрелки съответствията.	<p>Димитър Талев - Султана</p> <p>Иван Вазов – дядо Йоцо, Баба Илияца</p> <p>Алеко Константинов – Бай Ганьо, Христо Белокровски</p> <p>Елин Пелин – дядо Корчан, дядо Маргалак</p> <p>Йордан Йовков – Сали Яшар</p> <p>Христо Ботев- Хаджи Димитър</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5/6 по 1 точка за всяко едно съответствие.</p>
19.	Вместо точки запишете съответните дати и имена собствени.	<p>Преди 145 години след 5-вековното Османско робство България пак се възроди като държава. Пътят към Освобождението минава през многохилядните жертви на Априлското въстание (1876 година) и през огъня на бойните сражения през Руско-Турската Освободителна война, която руският цар Александър II обявява на 12 (24) април в 1877 година в град Кишинев. Българските опълченци безстрашно се сражават под Самарското знаме край град Стара Загора и на връх Шипка Сред опълченците има много бесарабски българи, чиито имена се помнят от благодарните потомци Олимпи Панов, Данаил Николаев, Павел Панов (<i>варианти</i>). Денят на Освобождението се празнува на</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5/6/7/8/9/10/11/12/13/14/15/16/17/18/19/20</p> <p>по 1 точка за всяко точно посочена дата или собствено име.</p>

		3 март , защото в този ден през 1878 година в град Сан-Стефано е подписан мирен договор между Руската и Османската империи .	
20.	Съставете текст разсъждение (10 – 15 изречения), в който да изразите аргументирано /3 аргумента/мнението си по въпроса: Защо днес е актуален заветът на Васил Левски „Дела трябва да не думи“?		L/0/1/2 2 точки , ако личната оценка структурира целия текст (формулира се като теза или пък като логичен извод). 1 точка , ако е проявена своя оценка или отношение, но е само като декларация. L/0/1/2/3 по 1 точка за всеки един аргумент. L/0/1 1 точка за уменията да аргументира. L/0/1 1 точка за добре свързан текст. L/0/1 1 точка за логично изграден текст разсъждение. L/0/1 1 точка , ако правописните грешки не са повече от 3. L/0/1 1 точка , ако пунктуационните грешки не са повече от 2. L/0/1 1 точка за оригинален творчески отговор.